

převod tohoto vlastnického práva z prvního žalovaného na žalované manžely Ferdinanda a Adolfinu H-ovy. Posoudiv takto věc po právní stránce správně (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), nemusel odvolací soud řešiti otázku, zda jest smír ze dne 23. července 1921 smlouvou kupní či smlouvou jiného právního útvaru, a nemusel zaujati stanovisko k otázce, zda druhý a třetí žalovaný nabyli sporné nemovitosti bezelstně, pokud se týče spoléhající na správnost pozemkové knihy, či obmyslně, neboť podle toho, co shora uvedeno, nejsou tyto okolnosti pro spor rozhodny. Tím padají také výtky, jež činí dovolání odvolacímu řízení (odvolacímu rozsudku) s hlediska dovolacích důvodů čís. 2 a 3 §u 503 c. ř. s. K vývodům dovolání, týkajícím se dovolacího důvodu nesprávného právního posouzení věci, podotýká se ještě toto: Je pravda, že kupní smlouva mezi manžely bez formy notářského spisu jest neplatna a že žádost za vtčení práva vlastnického na základě smlouvy, nemající potřebné formy, měla by býti knihovním soudem podle §§ 26 a 94 odstavec prvý čís. 4 knih. zák. zamítnuta. Ale z toho neplyne, že na tento případ, o něž tu jde, nelze použiti ustanovení §u 1432 obč. zák. Ustanovení toto zní zcela všeobecně a nečiní výjimky ani pro případ, že zákon pro platnost smlouvy předpisuje formu notářského spisu. Naopak Ustanovení §u 1432 obč. zák. kotví v nauce o přirozeném právu, že splnění smlouvy, neplatné jen pro nedostatek předepsané formy, nemá býti zpáčeno, a právě proto nepozbylo platnosti a významu tím, že v pozdější době byly pro některá právní jednání stanoveny jisté předpoklady formální. To platí zejména též o zákonu ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák., podle něhož i nadále platí ustanovení §u 1432 obč. zák. Zda zápis do pozemkové knihy na základě soudního smíru ze dne 23. července 1921 neměl býti povolen, protože pro listinu nehodila se prý forma soudního smíru, pokud se týče forma soudní vůbec, jinak ovšem podle §u 883 obč. zák. přípustná, nýbrž bylo zapotřebí formy notářského spisu, by zápis odpovídal zákonu a by tento úkon mohl býti pokládán za knihovní odevzdání, nepadá na váhu. Rozhodným jest, že zápis byl povolen a proveden a že se, což není sporno, stal právoplatným. Tím byly sporné nemovitosti prvnímu žalovanému ve smyslu §u 431 obč. zák. knihovně odevzdány.

Čís. 3729.

Nárok na rozvod nepodléhá promlčení. V ujednání klidu v rozvodovém sporu nelze spatřovati odpuštění rozvodového důvodu.

Jest manželskou nevěrou, zakládající důvod k rozvodu, že manžel se snažil, byť i bez úspěchu, zvábiti jinou osobu ženskou k pohlavním stykům.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1924, Rv II 87 24.)

Žalobě manželky o rozvod manželství od stolu a lože o b a n i ž š í s o u d y vyhověly, o d v o l a c í s o u d mimo jiné z těchto důvodů: Co se týče promlčení dlužno připomenouti, že zákon nikde neustanovuje, že, jedná-li se o rozvod manželství od stolu a lože, lze tuto ná-

mitku činiti. Ustanovení zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., týkající se rozluky manželství, nelze obdobně použiti, poněvadž, jak odvolací sdělení správně podotýká, zákon chce pro rozluku manželství stanoviti podmínky těžší. Odpuštění spatřuje odvolatel v tom, že manželé při roku dne 5. prosince 1921 ujednali klid řízení a že žalobkyně se k žalovanému ještě téhož dne do společné domácnosti vrátila a že od té doby oba manželé spolu nepřetržitě žili. Avšak v tomto jednání žalobkyně nelze ještě spatřovati odpuštění, ježto vrácení se manželky mohlo míti různé příčiny nehledě k tomu, že dle tvrzení žalovaného samého žalobkyně se v onu dobu k němu chovala nelaskavě, na jeho otázky neodpovídala, s ním vůbec nemluví, obrací se k němu zády a zvláště odpírá soulož.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Co se týká promlčení, má odvolací soud oproti žalovanému plně pravdu, že právo rozvodové tohoto zániku žalobního nároku nezná a předpisů zákona rozlukového tu použiti nelze, ježto zákonodárce pro rozlukou chtěl stanoviti podmínky těžší. Rozvodem neruší se svazek manželský, nýbrž jen manželské společenství, kdežto rozlukou svazek ten se rozvazuje, tak že ho nadále není, a, kdyby rozloučení manželské společenství obnoviti chtěli, musili by nový sňatek spolu uzavřít, sice jinak by to bylo společenství nemanželské. Proto zákon rozvodu méně brání, protože má jen mírnější účinky, a proto nepodrobil nárok na rozvod promlčení. Místo promlčení může tu přijíti při uplynutí delší doby od té, co skutek, tvořící důvod rozvodu, tím kterým manželem spáchán byl, aniž by manželské společenství přerušeno nebo na rozvod žalováno bylo, přijíti v úvahu jen konkludentní odpuštění činu, je-li tu dostatečně nutkavých důvodů, z nichž by se na to souditi dalo (§ 863 obč. zák.). V projednávaném případě však žalovaný jich neuplatňoval, a také jich dle obsahu spisů z doby před podáním žaloby není. Žalovaný uplatňuje odpuštění pouze z toho důvodu, že strany při roku dne 5. prosince 1921 ujednaly klid řízení, že žalobkyně vrátila se k žalovanému do společné domácnosti a že oba v manželském společenství na to setrvali. Avšak, nehledě k důvodům odvolacího soudu, jimiž vyvrácen každý pokus chtíti z toho vyvozovati odpuštění, a na něž se zde odkazuje, právě proto, že ujednán byl pouhý klid řízení, mělo to jen ten smysl, že strany chtějí učiniti zkoušku, zda spolužití jest možné, neboť, kdyby žalobkyně byla se chtěla žalobního nároku vzdáti, byla by při nejmenším vzala žalobu zpět. Když nejen neprohlásila, že se nároku vzdává, ale ani od žaloby neupustila, je zřejmo, že věc zůstavila za tím jen ve své míře, až jak pokus dopadne, a že si tím samým vyhradila a zachovala právo, spor kdykoli po uplynutí zákonné klidové lhůty obnoviti, právo, které jí soudní řád sám zaručuje.

Manželská nevěra je založena již tím, že manžel se pokouší zvábiti jinou ženskou osobu k pohlavním stykům, i když by se mu pokus nezdařil, i jest nevěra tato důvodem rozvodu, ať již tvoří pokus cizoložství nebo ne, neboť zákon (§ 109 obč. zák.) od starodávna vykládá se tak,

že nevypočítává důvodů rozvodu výčetmo, nýbrž že je důvodem takovým i každý jiný skutek, jenž se významem a účinkem svým skutkům v zákoně vyjmenovaným vyrovná. Mimo to je nevěra při nejmenším velmi citlivým ubližováním, jež zákon mezi důvody rozvodu jmenuje, žádaje ovšem ubližování opětovné, což však zde odpadá, ježto dle zjištění nižších stolic žalovaný ucházel se o tělesné obcování u dvou služek. Jest dle toho lhostejno, zdali s výsledkem, a dopustil-li se tedy dokonce cizoložství, jak odvolací soud oproti prvnímu soudu za to má.

Čís. 3730.

Právoplatné rozhodnutí věci zabraňuje i v řízení nesporném další jednání. Bylo-li přece dále jednáno, jest další řízení zmatečným.

(Rozh. ze dne 16. dubna 1924, R I 196/24.)

Žádosti Bedřicha S-a, by mu bylo vydáno nájemné 400 Kč, jež byl složil dle §u 1425 obč. zák. na soud, soud první stolice usnesením ze dne 6. listopadu 1923 vyhověl, rekursní soud usnesení potvrdil. Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a celé soudní řízení, počínajíc dnem 26. října 1923, a uložil soudu první stolice, by provedl své usnesení ze dne 9. října 1923.

Důvody:

Usnesením ze dne 9. října 1923 nařídil soud první stolice — použij formuláře čís. 110 úředních tiskopisů pro řízení nesporné — bernímu jako schovacímu úřadu v T., by vydal Lotě R-ové, majitelce domu, 400 Kč tam Bedřichem S-em pro ni jako nájemné dne 3. dubna a 9. července 1923 složených. Usnesení bylo oběma stranám doručeno dne 16. října 1923. Dne 24. října 1923 podal Bedřich S. na okresní soud žádost, by mu složené nájemné 400 Kč bylo zase vydáno, ale opravný prostředek proti onomu usnesení vznesen nebyl. Nabylo tudíž právní moci. Tím nabyla Lota R-ová práva, poukázanou částku si u soudu vybrati nebo jakýmkoli jiným způsobem s ní naložiti. Její právo takto nabyté musilo dalším mimosporným řízením zůstatí nedotknuto (§ 9 odstavec druhý a třetí nesp. říz.). Zahájil-li soud první stolice přes to k žádosti Bedřicha S-a v téže věci nové řízení, vyslýchal účastníky a vydal pak nové usnesení ze dne 16. listopadu 1923, jež bylo napadeným usnesením druhé stolice potvrzeno, jednaly a rozhodovaly oba nižší soudy o věci pravoplatně již rozhodnuté. Než pravoplatné rozhodnutí věci zabraňuje jak v řízení sporném, tak i v řízení nesporném, by o ní bylo znovu jednáno a vyžaduje, nemá-li dojiti po případě i k různým rozhodnutím téže stolice, by řízení znovu zahájené a nové rozhodnutí byla jako zmatečná zrušena. Zrušení je vysloviti vyšší stolicí po případě i z úřední moci, zjistí-li, přezkoumávajíc spisy za příčinou přípustného opravného prostředku kterýmkoli účastníkem podaného, že řízení nižší stolice je stíženo zmatečností, třebaže stěžovatelem nebyla uplatňována. Toť plyne ze všeobecné právní zásady §u 471, čís. 7 a §u 513 c. ř. s. pro sporné řízení a z úvodní věty §u 2 nesp. říz. pro řízení nesporné, kdež se soudům bez rozdílu stolice ukládá, aby šetřily všeobecných předpisů o náležitostech právně platného jednání.